

Çekoslovakya'ya eski ve yeni tütün satışları hakkındaki Protokolün onanmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri, Gümrük ve Tekel ve Ticaret komisyonları raporları (1/116)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel-Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı: 71-712,6-186

19 . I . 1951

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Çekoslovakya'ya eski ve yeni tütün satışları hakkındaki protokolün onanmasına dair Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 15 . XII . 1950 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısı ve gerekçesi ile ilişkileri bağlı olarak sunulmuştur.

Sözü geçen protokolün, 5589 sayılı Kanunla süresi uzatılan 4582 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca 15 . XII . 1950 tarihli ve 3/12270 sayılı kararla onanmış olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan
A. Menderes

GEREKÇE

9 Temmuz 1949 tarihli Türkiye - Çekoslovakya Ticaret Anlaşmasının 6 ncı maddesi hükümlerine göre ve Çek Hükümetinin isteği üzerine Ankara'da toplanan muhtelit komisyon çalışmaları neticesinde, Çekoslovakya'ya tütün satışı hakkında bir protokol imzalanmıştır:

Protokol hükümlerine göre:

1. Geçen seneki tütün ihracatımıza karşılık ithal ettiğimiz, 9 Temmuz 1949 tarihli mektuba ek listedeki mallar, tütün ihracatımızın bedelini karşılamadığından, aradaki fark % 50 genel ithalât listesi ve % 50 yeni ek liste mallarının ithali suretiyle tasfiye edilecektir.

2. 1950 - 1951 devresinde satılacak tütün bedellerinin bir kısmı ahdi hesaptan, diğer kısmı aşağıda gösterilen nispette ek listedeki malların ithali suretiyle ödenecektir:

- a) İhraç edilecek 1 ilâ 1500 tonluk ilk kısım tütün için tütün bedelinin % 25 i;
- b) 1500 ilâ 3000 tonluk kısım için % 33;
- c) 3000 tondan fazlası için % 40.

3. Liste mallarına, tütün bedelleri ahdi hesaba peyderpey yatırıldığı nispette ithal müsaadesi verilecektir.

4. Bu hususta tanzim edilen protokol, imza tarihinden 30 Haziran 1951 e kadar muteber olmakla beraber, tütün karşılığı ithal edilecek ek liste mallarına 30 Eylül 1951 e kadar ithal müsaadesi verilecektir.

Çekoslovakya'dan alacaklı olduğumuz takriben 70 milyon kuronun mal ithali suretiyle tasfiyesini mümkün kılmak ve 30 Haziran 1951 tarihine kadar bu memlekete tütün satışı imkânını temin eylemek bakımlarından menfaatimize uygun olduğu mütalâa kılınan protokolün onanması için ilişik kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Dışişleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Dışişleri Komisyonu
Esas No. 1/116
Karar No. 24

28 . IV . 1951

Yüksek Başkanlığa

Çekoslovakya'ya eski ve yeni tütün satışları hakkında 10 Kasım 1950 tarihinde Çekoslovakya Hükümeti ile imzalanan protokolün onanmasına dair Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 15 . XII . 1950 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısı ile gerekçesi ve ilişkileri Yüksek Başkanlıklarından Dışişleri Komisyonuna havale edilmiş olmakla komisyonumuzun 17 . IV . 1951 tarihli toplantısında Dışişleri Bakanlığı temsilcisinin huzuru ile incelendi.

Sözü geçen protokolün 5589 sayılı Kanunla süresi uzatılan 4582 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca 15 . XII . 1950 tarihli ve 3/12270 sayılı kararla onanmış oldu görülmüştür.

Komisyonumuz yaptığı görüşmeler sonunda

kanun tasarısının millî menfaatlerimize uygun olduğu neticesine varmış ve tasarımı aynen kabul etmiştir.

Adı geçen tasarı ve ilişkileri havalesi gereğince Gümrük ve Tekel Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlıklarına sunulur.

Dışişleri Ko. Başkanı

İzmir

V. Mentek

Hatay

Dr. A. Melek

İzmir

C. Tunca

Muğla

N. Nadi

İmzada bulunamadı

Bu rapor Sözcüsü

Samsun

F. Kesim

İzmir

A. Başman

Kütahya

A. Gündüz

Trabzon

H. Saka

Gümrük ve Tekel Komisyonu Raporu

T. B. M. M.
Gümrük ve Tekel Komisyonu
Esas No. 1/116
Karar No. 15

16 . V . 1951

Yüksek Başkanlığa

Eski ve yeni tütün satışları hakkında Çekoslovakya Hükümeti ile imzalanan 10 Kasım 1950 tarihli Protokolün onanmasına dair 15 . XII . 1950 tarihli Hükümet tasarısı Komisyonumuza havale edilmiş olmakla 2 . V . 1951 tarihli toplantıda ve ilgili Bakanlıklar mümessilleri huzuriyle görüşülüp oylasıldı ve tasarının aynen kabulüne karar verildi.

Havalesi gereğince Ticaret Komisyonuna

verilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Gümrük ve Tekel Komisyonu

Başkanı namına Sözcü

Trabzon

M. Goloğlu

Kâtip

Samsun

İsmail Işın

Sözcü

Trabzon

M. Goloğlu

Ağrı

Halis Öztürk

İmzada bulunamadı

Çorum
A. Başbüyük

Tokad
M. Özdemir

Trabzon
Tevfik Koral

Yozgad
H. Üçöz

Ticaret Komisyonu Raporu

T. B. M. M.
Ticaret Komisyonu
Esas No. 1/116
Karar No. 26

1. VI. 1951

Yüksek Başkanlığa

Çekoslovakya'ya yapılan eski ve yeni tütün satışları hakkında 10 Kasım 1950 tarihinde imzalanan Protokolün tasdikına dair kanun tasarısı ve ekleri 23. V. 1951 tarihinde Komisyonumuzca alâkalı bakanlıklar mümessillerinin iştirakiyle tetkik edilmiş ve memleket ekonomisine uygunluğu tesbit edilerek tasarı ittifakla aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince kanun tasarısı ve ekleri Yüksek Meclisin tasdikına arzedilmek üzere ilşik olarak sunulur.

Ticaret Ko.

Başkanı	Sözcü	Kâtip
Erzurum	Balıkesir	Ankara
S. Başak	E. Güreli	S. Benli

Afyon K.	Afyon K.	Ankara
S. Kerman	G. Yiğitbaşı	H. Bulgurlu

Istanbul	Kars
B. N. Göknil	Fevzi Aktaş
	İmzada bulunamadı

Kastamonu	Kocaeli	Kütahya
Ş. Kerimzade	E. Alican	M. Alkin

Kütahya	Sivas
Ahmet Kavuncu	Hüseyin Yüksel
İmzada bulunamadı	İmzada bulunamadı

Trabzon
C. Zamangil

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Çekoslovakya'ya eski ve yeni tütün satışları hakkındaki Protokolün onanmasına dair Kanun tasarısı

MADDE 1. — Çekoslovakya'ya 9 Temmuz 1949 tarihli mektup gereğince satılan tütün mukabilinde ithal edilecek bakiye mallar ve 30 Haziran 1951 tarihine kadar satılacak tütün ile te-diye şekli hakkında 10 Kasım 1950 tarihinde Çekoslovakya Hükümeti ile imzalanan Protokol kabul edilmiş ve onanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan
A. Menderes

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
ve Bayın. B. V.
S. Ağaoğlu

Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
F. L. Karaosmanoğlu	H. Özyörük
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
Refik Ş. İnce	R. Nasuhioğlu
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
F. Köprülü	H. Polatkan
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
T. İleri	
Eko. ve Ticaret Bakanı	Sa. ve So. Y. Bakanı
ve Çalış. B. V.	
Z. H. Velibeşe	
G. ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
N. Özsan	N. İyriboz
Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı
S. Kurtbek	
İşletmeler Bakanı	
Muhlis Ete	

POTOKOL

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çekoslovakya Cumhuriyeti Hükümeti, 9 Temmuz 1949 tarihli Ticaret Anlaşmasının 6 nci maddesine uygun olarak, Çekoslovakya Hükümetinin isteği üzerine 17 Ağustos 1950 tarihinde Ankara'da toplanan Muhtelit Komisyon çalışmaları neticesinde, aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır:

A - 9 Temmuz 1949 tarihli mektuba ait bakiyenin tasfiyesi

1. Türkiye, Çekoslovakya'ya tütün satışı hakkındaki 9 Temmuz 1949 tarihli mektup mucibince, takriben 220 000 000 Ç. K. değerinde tütün ihraç eylediğine ve Çekoslovakya'ya takriben 150 000 000 Ç. K. ya tekabül eden mal miktarı için lisans verildiğine nazaran, kullanılmıyan 70 000 000 Ç. K. aşağıdaki şartlar dairesinde tasfiye olunacaktır:

Bubakiyenin % 50 si karşılığında, 22 000 000 Ç. K. kıymetinde otomobil dâhil, Türk Dış Ticaret Rejiminin IV numaralı genel ithalât listesindeki Çekoslovakya malları ithal edilecektir.

Geri kalan % 50 si karşılığında 5 000 000 Ç. K. kıymetinde (radyo dâhil) ilişik listedeki Çekoslovakya malları ithal olunacaktır.

2. 9 Temmuz 1949 tarihli mektup mucibince satın alınmış olmakla beraber yukardaki 70 000 000 Ç. K. luk bakiyeye dâhil bulunmıyan tütünler hakkında işbu tasfiye anlaşması hükümleri tatbik olunacaktır.

3. İşbu anlaşma ile ilgili Çekoslovakya malları 10 Kasım 1950 tarihinden itibaren ithal edilebilecektir.

4. Çekoslovakya mallarının ithalı için verilen müsaadeler, evvelâ geçen sene bakiyesinin tasfiyesine tahsis olunacaktır.

5. İşbu Anlaşmanın yürürlüğü sonunda bir bakiye kalırsa 9 Temmuz 1949 tarihli Ödeme Anlaşması hükümlerine göre tasfiye edilecektir.

B) 1950 - 1951 mevsimine ait tütün mubayaası

1. Türkiye Hükümeti, Çekoslovakya'nın Türkiye'den tütün mubayaalarını temin eylemek üzere, ilişik listede gösterilen Çekoslovakya mallarının aşağıdaki nispetler dairesinde ithaline müsaade edecektir:

- 1 ton ile 1500 ton arasındaki ilk kısım mubayaaları için, tütün kıymetinin % 25 i.
- 1500 ton ile 3000 ton arasındaki kısım mubayaaları için, tütün kıymetinin % 33 ü
- 3000 tonu aşan kısım için, tütün kıymetinin % 40 ı.

2. İlişik listede gösterilen Çekoslovakya mallarının ithaline Çekoslovakya tarafından satın alınan tütün bedelinin Anlaşma hesabına yatırılması nispetinde müsaade olunacaktır.

İlişik listede gösterilen ve işbu Protokolün yürürlüğü sonuna kadar satın alınan tütünün karşılığını teşkil eyliyen Çekoslovakya malları için ithal müsaadeleri yukarda bildirilen şartlar dairesinde, 30 Eylül 1951 e kadar verilecektir.

3. Karşılıklı satışların tâbi olacağı şartlar müstesna olmak üzere, işbu Protokolle derpiş olunan mübadelelerde, bir taraftan Çekoslovakya'ya ihraç edilen tütünlerin Türk lımanı FOB fiyatı, diğer taraftan Türkiye'ye ihraç edilen Çekoslovakya mallarının çekoslovakya nüduundaki teslim fiyatı esas alınacaktır.

4. İşbu Protokol 10 Kasım 1950 tarihinde yürürlüğe girecek ve 30 Haziran 1951 e kadar yürürlükte kalacaktır.

9 Temmuz 1949 tarihli Ticaret Anlaşmasının yürürlüğü, süresi sonunda, kendiliğinden temdit edilirse işbu Protokol Ticaret Anlaşmasına ek sayılmıyacaktır.

Ankara'da 10 Kasım 1950 tarihinde Fransızca iki nüsha olarak imzalanmıştır.

Çekoslovakya Hükümeti adına
Hanus Hermann

Türkiye Hükümeti adına
Rıfka R. Pasin

Çekoslovak malları listesi

Türk Gümrük Tarife No.	İstatistik No.	Malların einsi
87	250-254	Deri ve kösele mamulâtı (Ayakkabı hariç).
90	260,261	Deri ve köseleden mamul sair eşya (ayakkabı hariç).
93	265	Her nevi deriden eldiven.
105	373-378	Sâfi veya mahlût yünden kadife, pelüş, astragan, lutr ve sair kürk- ler taklidi olan mensucat ve bunların kordelâları.
110	392	Yün dantelâ ve dantelâ nevinden örgüleri bulunan harçlar ve ku- maşlar. A) Erkek şapkası: Silindir şapka
125	429-1	Silindir şapka
134	449	Kravâtlık kumaş.
146 a,b	470,471	Kravatlar.
281		Plâstik maddeden eşya.
297	1003	Yalnız ağaçtan sigara levazımı.
307	1029	Selüloit, galâlit ve sair plâstik mevaddan, abanoz ve pelesenk ağaçlarından ve nikelden fırçacı mamulâtı.
	1030	Sair mevaddan.
343	1115	Sair mukavvalar.
384	1330	Pamuk dantelâ.
400	A/1362	Yalnız kenarları bastırılmış pamuk mendiller.
	B/1363	Yalnız ajurlu pamuk mendiller .
481	1574	Döşemelik tuğla (sade).
	1575	Boyalı, sırlı, resimli, çiçekli ve kabartmalı döşemelik tuğla.
487	1597 - 1599	
	1600 - 1602	
	1603 - 1605	Çiniden eşya.
	1606 - 1608	
503	1651,1652	Camdan lâmba karpuzu ve abajurları.
504	1653-1655	Camdan lâmba ve fenerler.
510	1662-1664	Cam, mine ve porselenden mâmûl sahte mücevherat.
511 d		Mevaddı saire ile gayri mürettep züccaciye eşyası.
	1680	Sofra için
	1681	Tuvalet için
	1682	Salon ve yazıhane için.
512 a, b, c, d	1683 - 1695 a	Sofra, tuvalet, salon ve yazıhane için eşyayı züccaciye ve sair kristal eşya.
535	1821	Havagazi sobaları ve aksamı.
	1822	Fitilli veya tazyikli sobalar ve aksamı.
	1819	Petrol sobaları ve aksamı.
	1820	Elektrik sobaları ve aksamı.
	1823	Sair soba ve ocaklar ve aksamı.
	1832	Teshin sobaları ve aksamı.
568 a, b	2015,2016	Mücevherat ve müzeyyenat ve nefis eşya.
606	2183	Gramofon.
607	2185	A) Musiki âleti aksamı, teferrüatı ve yedek parçaları.

Türk Gümrük Tarife No.	İstatistik No.	Malların cinsi
	2189	Davul, tanbur ve sair değnek ve tokmakları.
	2190	D) Gramofon, fonograf, gramofon plâkları ve kovanları. Gramofon plâkları (Millî Eğitim Bakanlığı tarafından kabul edil- lenler).
	2197	Pianola ve emsaline mahsus şeritler.
	2198	Başka yerde zikrolunmıyanlar.
	2185	Her nevi yay ve teller.
	2186	Her nevi madenden tel (içi barsak veya ipek olanlar dâhil).
	2187	Barsaktan
	2188	İpekten.
	2191	Yalnız yabancı dil öğretimine yarayan plâklar.
	2192	Gramofon plâkları.
	2194	Âdi madenden gramofon iğneleri.
	2195	Kıymetli madenle mürettep gramofon iğneleri.
—	—	Otomatik kalemler
—	—	Termos.
676	2472	Çocuk arabaları.
858	3322 - 3324	Bebekler.
859	3325-3327	Sair çocuk oyuncakları
286	972,973	Yalnız kontrplake tahta ve parke.
288	979	Yalnız ağaçtan tecrit malzemesi (1 cm. den ince olanlar).
309	1034 - 1039	Mobilya
326	1075	Abajur (krep kâğıdı).
329	1079	Yalnız uçak postaları için yazı kâğıdı.
	1081	Yalnız uçak postaları için hafif zarf.
337	1101	Mücellit kâğıdı, tebeşir, üstübeç ve emsali mevad ile sathı cilâ edilmiş kâğıtlar (papier couché), bir yüzü boyalı veya vernikli veyahut yazdırlı kâğıtlar.
346		Yalnız masura, bobin ve düğmeler.
362	1156	Kâğıt veya mukavvadan mamûl eşya.
394	1351	Yalnız erkek yakalıkları.
559	1970	Altın veya gümüş yaldızlı bakırdan sırmacılık eşyası.
	1971	Âdi cilalı veya nikel yaldızlı.
	1972	Altın veya gümüş yaldızlı
	1973	Kaytan şerit, dantelâ, tırtıl, püskül, kordon ve sair harçlardan altın veya gümüş yaldızlı.
	1974	Diğerleri.
599	2151	Pianolâ (Kuyruklu).
	2152	Pinyolâ (Kuyruksuz).
	2153	Diğerleri.
601	2155	Büyük kilise orgları, kuyruklu piyanolar.
	2156	Dörtte bir kuyruklu piyanolar.
	2157	Yarım kuyruklu piyanolar.
	2158	Üç çeyrek kuyruklu piyanolar.
	2159	Tam Kuyruklu piyanolar.
	2160	Kuyruksuz küçük boy piyanolar.
	2161	Kuyruksuz büyük boy piyanolar.

Türk Gümrük

Tarife No.

İstatistik No.

Malların cinsi

Tarife No.	İstatistik No.	Malların cinsi
	2162	Armonyom (Ayak ile çalınan).
	2163	Armonik (el ile çalınan).
	2164	Diğerleri.
602	2165	Pedallı harplar.
	2166	Pedalsız harplar.
	2167	Yalnız keman, viyola, viyolonsel, kontrbas, gitara.
	2168	Diğerleri
603	2169	Gümüştan flüt.
	2170	Diğer madenlerden flüt.
	2171	Ağaçtan flüt.
	2172	Ebuva, korangilez klarnet, klerofn, bason, fago Böm sistemi.
	2173	Diğerleri
	2174	Saksafon, kornosyal, kornet, piston, trombon, kornofanyon, küçük bas, bas helikon.
	2175	Fifreler,
604	2177	Tempal (pedalsız).
	2178	Tempal (pedalsız).